ПО КОНФІСКАТІ НАКЛАД.

Nr. 200 (15.279). Lwów, niedziela 3. września 1939. Rok LX.

Ч. 200 (15.279) Львів, неділя 3. вересня 1939. Рік LX.

Opłata pocztowa uiszczona gotówką

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 329-41
Телефон Друкарні 229-20
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
" Банку Чеських Леґіон Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
чвертьрічно . . . . . 15.00 „
піврічно . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч. У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Відозва Пана Президента Річипосполитої.

ГРОМАДЯНИ РІЧИПОСПОЛИТОЇ!

Нинішньої ночі наш споконвічний ворог розпочав зачіпну акцію проти Польської Держави, що стверджую супроти Бога й історії.

В цій історичній хвилині звертаюсь до всіх громадян Держави у глибокому переконанні, що ввесь нарід в обороні своєї свободи, незалежности та чести згуртується довкола Начального Вожда і збройних сил та дасть достойну відповідь напасникові, як це нераз уже було в історії польсько-німецьких взаємин.

Увесь польський нарід, з Божим благословенням у боротьбі за свою, святу та слушну справу, зєдинений з армією піде плече об плече до бою і повної перемоги.

ІҐНАТІЙ МОСЦІЦЬКИЙ,
Президент Річипосполитої.

Комунікат головного штабу

НАЧАЛЬНОГО ВОЖДА Ч. 1.

ВАРШАВА, ПАТ. 1. вересня 1939. вранці німці, не виповідаючи війни, вдерлись на польську територію несподіваним наступом летунства та військових відділів.

Німецькі летунські операції у ранніх годинах 1. вересня: Німецьке летунство виконало низку налетів на ріжні точки цілої польської території. Німецькі летуни бомбардували Августів, Новий Двір, Острів Мазовецький, Тчев, Пуцк, Замбрів, Торунь, Кутно, Тунель, Краків, Ґродно, Тшебіню, Ґдиню, Ясло, Томашів Мазовецький, Катовиці. У збомбардованих містах убито й ранено багато цивільних осіб.

Під Кутном обстріляно зі скорострілів та обкинено бомбами нуркового лету евакуаційний поїзд. У Ґродні ушкоджено католицький костел, у Білій Підляській — церкву. Надходять звіти про дальше бомбардування.

У ґданському районі йде сильний летунський наступ на Ґдиню, яка нині була під вогнем бомб.

Ворожі втрати: Нині зістрілено разом 16 німецьких літаків. Власні втрати: 2 літаки:

Сухопутні операції: Рівночасно з налетами почалась діяльність німецьких військ, які в ріжних точках погранича вдерлись на польську територію. Пограничні бої тривають. Найсильніша натуга боротьби на Шлеську.

У дотеперішніх операціях ми розбили артилерійським вогнем ворожий панцирний поїзд та взяли в неволю дрезину зі залогою. Унешкідливлено кілька повзів. У ріжних точках взяли ми полонених. У Ґданську тричі відбито наступ на Вестерплятте.

Напад німців на Польщу.

ВАРШАВА, (ПАТ). Досвіта дня 1. вересня збройні сили німецького Райху розпочали воєнну акцію проти Польщі. В низці місцевостей, від сторони Східніх Прус і з німецького Райху, вони перейшли польський кордон.

Німецькі війська заатакували польський ґарнізон у Вестерплятте (біля Ґданська), який відкинув цей напад. Німецькі летуни виконали низку налетів на Краків, на шлезькі міста. Ченстохову, Тчев, Пуцк та Ґродно і перевели низку бомбардувань.

Підступна напасть сталася в кілька годин після того, як амбасадор Польщі в Берліні повідомив уряд Райху про прихильне становище польського уряду до змагань британійського уряду, що мали на меті втримати мир.

Безприкладна у своїй брутальности форма аґресії зустрінеться з рішучою волею цілого польського народу, який боронитиме своєї волі, прав та чести аж до кінця.

Маршал Сьміґли-Ридз — начальним вождом та наслідником президента.

ВАРШАВА, ПАТ. Президент Річипосполитої проф. І. Мосьціцький заіменував 1. вересня 1939. маршала Польщі Едварда Сьміґлого-Ридза, генерального інспектора збройних сил — начальним вождом.

ВАРШАВА, ПАТ. Президент Річипосполитої видав 1. вересня розпорядок: На основі 1. уступу 24. статті конституційного закону визначую пана маршала Польщі Едварда Сьміґлого-Ридза наслідником Президента Річипосполитої на випадок, якби уряд Президента опорожнився, заки заключать мир.

Британійський ультимат до Німеччини.

ОФІЦІЙНА ЗАЯВА БРИТІЙСЬКОГО УРЯДУ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Офіційна декларація, яку оголошено у пятницю в Льондоні, стверджує, що АНГЛІЯ ГОТОВА ДО НАЙДАЛЬШИХ ГРАНИЦЬ ВИКОНАТИ ЗОБОВЯЗАННЯ СУПРОТИ ПОЛЬЩІ та стверджує, що німецьке експозе, оголошене підчас переговорів, мало на меті ввести у блуд. 29. ц. м. Гітлер заявив брит. амбасадорові, що на другий день чекав він на польського повновласника, який міг би переговорювати у справі полагоди спору; у міжчасі сподівався випрацювати пропозиції. ВІН СПОДІВАВСЯ, ЩО ПОЛЬСЬКИЙ УРЯД ПІДДАСТЬСЯ ПОДІБНІЙ ПРОЦЕДУРІ, ЯК ПРЕЗИДЕНТ ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНИ, та що до Берліна вишлють емісаря, який прийме всі умовини, невідомі польському урядові. Становище британійського уряду є таке: Коли б німецький уряд справді був хотів полагодити спір переговорами, він не був би ставив ультимату. Польський уряд вповні оправданий, коли він відкинув поведінку, яку Німеччина хотіла накинути йому. Тепер оголошені умовини ніколи не були відомі польському урядові; брит. уряд може сказати, що ті умовини треба предложити польському урядові, залишаючи йому рішення, чи вони нарушують польські життеві інтереси, які Німеччина зобовязалась пошанувати.

ПРОМОВА ЧЕМБЕРЛЄНА У ПАЛАТІ ГРОМАД.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Прем. Чемберлен ствердив у промові, виголошеній у палаті громад, що відповідальність за війну паде на одну людину, та подав подробиці переговорів, наведені у брит. офіційному комунікаті. Він згадав м. ін., що Рібентроп відчитав Гендерсонові пропозиції дуже скоро, по німецьки, та не хотів дати йому відпису; мовляв — все одно вже запізно. Щойно з німецького радія довідався брит. уряд про текст нім. пропозицій.

Гендерсон повідомив німецький уряд В УЛЬТИМАТИВНІЙ ФОРМІ, що коли Німеччина не загарантує, що спинить усяку аґресивну акцію та якщо не забере війська з Польщі, брит. уряд виконає без вагання свої зобовязання: на випадок неґативної відповіди амбасадор буде домагатися своїх пашпортів.

Чемберлен схарактеризував військову підготову Англії, підкреслив ЗУСИЛЛЯ МУСОЛІНІЯ, ЩОБ УРЯТУВАТИ МИР, та ствердив, що Англія рішена зробити кінець методам німецького уряду.

НІМЕЦЬКА АМБАСАДА В ЛЬОНДОНІ ГОТОВА ДО ВИЇЗДУ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. В 15. год. багажі персоналу німецької амбасади зложено в голлі амбасади. Персонал поспішно приготовляється до виїзду.

ШИРІТЬ НАШ ЧАСОПИС!

Варшава напередодні вибуху війни.

(Від нашого кореспондента.)

Варшава, 31. серпня.

У Варшаві панує спокій. Населення цього міста, що на нього звернулися сьогодні очі цілого світа, виказує повну здисциплінованість і розуміння справжньої ваги моменту. Мобілізація покликаних відбувається справно. Афіші про ті оповіщення не викликали вчора майже ніякого особливого схвилювання. Підготовлене від минулого четверга до найбільших несподіванок населення Варшави позбулося нервів, привикло, чекає на нові зворушення... А на устах усіх: і тих, що відходять, і тих, що їх прощають, тих, що довгими тихими чергами вистоюють попід крамницями з чорним папером на ущільнення вікон для забезпеки перед летунськими налетами, та й тих, що сидять день і ніч при редакційних телескрипторах, зависло одно засадниче питани: **війна**, чи може **мир** ще можна буде врятувати?

Минулої ночі у Варшаві погасли світла. На стінах камениць розплякатовано приказ: протилетунське оборонне поготівля. В редакціях погасли світла. У темряві душної редакційної кімнати (на дворі чудова тепла місячна ніч) задзвенів телефон з Парижа. Повідомляли:

Париж з особливим зацікавленням стежить за настроями в Італії. Велику вагу привязують до вістки про відлет до Льондону б. італійського посла при англійському уряді **Грандія,** відомого прихильника англьо-італійської співпраці. Париж рахує, що Гранді ще й тепер бажає того наближення, пустивши в непамять свій відомий виступ в італійській амбасаді у Льондоні.

В редакції засвітили малу нічну лямпочку. В телефоні відізвався на ще раз Копенгаген, де зібралося багато журналістів, що покинули Берлін. І ця вістка зосереджувала надію на Рим, на його невтральність у війні.

Над Тибром — звучав схвильований голос стенографа — привязують велику вагу до відповіді Мусолінія канадійському премієрові міністрів Мекен Кінґові, що йому дуче обіцяв зробити все можливе, щоб рятувати мир. Італія у війну встрявати не хоче.

Надлітають нові вістки, чергуються, заперечують себе взаїмно, ексцитують: Литва змобілізувала, ґен. Бравхіч обняв команду території Східньої Німеччини, держава за державою мобілізує. За вікном світає...

ПЕРЕЛОМОВА ДОБА.

У вівторок вночі аґенція „Юнайтед Пресс", якій німецька влада унеможливлювала транзит вісток через свою територію, наладнала сполучення окружною дорогою і подала детальний опис церемонії доручення Гітлером 9-сторінкової другої ноти для Льондону. Тексту і змісту Гітлерової пропозиції у Варшаві ще не знали. У вівторок під вечір стало тут відомо, що за пів години зявляться на мурах рожеві плякати. В міністерстві закордонних справ прийняли закордонних журналістів. Негайно після конференції закордонні кореспонденти поїхали до своїх телефонів очікувати на сиґнал. Тимчасом відбувалася конференція представників польської преси. В цьому самому часі під резиденцією міністра Бека задержалося чорне авто сер Кеннарда, амбасадора Великої Британії. Коротка розмова. Журналісти могли виходячи весело сміятися. Плякати не появилися, появилися щойно під вечір у середу.

Премієр Складковський обїжджає у своєму червоному авті місто, детально обсервуючи стан робіт і виконання розпорядків. Кермує особисто автом. Молодь і старші з усіх кол населення, забувши про театри, кіна, про антисемітизм, поспішають виконати громадянські обовязки. Будівлі важних установ обставлені мішками, повними піску. Відділи скавтів виконують свою службу.

МОСКВА, МОСКВА!

Велике зацікавлення викликують вістки з Москви. Москва — це великий знак запиту. Патьомкін полетить до Берліна. Це правда. Але Молотов лишається у Москві і живо цікавиться, чи польська господарська місія, що саме зїла сніданок у віце-комісаря хліборобства, вдоволена з прийняття. Вісток про якусь концентрацію совітських військ над кордонами Польщі нема. Совітські збройні сили концентруються на півночі, під Ленінградом, у Карелії над Білим Морем. Телеґрафує про це Стокгольм, що має бути важним центром демократій в евентуальній війні.

ОТЖЕ ЯК, ЩО БУДЕ?

За пять хвилин вкину цю, на каварняному столику писану кореспонденцію до летунської скриньки. За годину літак, що її повезе повинен бути у Львові. До мого столика підходять раз-у-раз товариші. Не перешкоджують, сьогодні кожний вже навчився працювати так, щоб іншим радше помогти.

Кидають останні інформації:

— Анґлійська фльота бльокує Балтик і пливе до Ґдині.

— З Румунії нема ніяких вісток.

— Чи не знаєте, що відповів Мусоліні Рузвельтові?

Вулицею їдуть авта. Маса прохожих має ґаз-маски. Появилися останні, найновіші видання ґазет.

Читаємо:

„Міжнародня ситуація зміняється з години на годину. Те, що перед хвилиною було найважнішою інформацією, вже тепер не має вартости. Покищо невідомо, як може розвинутися положення до вечора. Проти війни говорить проволікання анґльо-німецьких розмов, за нею — нечувані німецькі провокації і цілком недвозначні військові прикази."

Біля мого столика загубилася чиясь дитина. Плаче, вхопилося рученьками за моє крісло. Чекай, мале, не маю часу!..

„З огляду на рухи німецьких військ, з огляду на зайняття Словаччини німецькими частинами і перервання польських залізничих ліній у Ґданську — не підлягає сумнівам, що Польща знайшлась у стані безпосередньої загрози. З нашого боку все вже готове."

Так пишуть полудневі варшавські ґазети. Час кінчати. Може ця кореспонденція, поки її дістанете, буде вже неактуальна? KTR.

Молотов про пакт неаґресії з Німеччиною.

МОСКВА, (ПАТ). Молотов підкреслив у свому вчорашньому експозе, що в періоді від третьої сесії найвищої ради СССР міжнародне становище погіршилося. Зусилля ріжних держав, що змагають до поліпшення того становища не дали бажаних вислідів. — Не покращало також становище у східній Азії. Японія займає поважну частину Китаю, одночасно не зрікаючись акції також проти Совітів. У звязку з тією ситуацією совітсько-німецький пакт про неагресію — казав Молотов — має велике значіння.

Пояснюючи причини, що приневолили Совітський Союз зірвати з Англією та Францією, Молотов підкреслив, що совітський уряд стояв на становищі, що заключення пакту взаємної допомоги проти агресії тільки тоді матиме сенс, коли СССР, Англія та Франція осягнуть згоду у конкретних справах дій проти агресора. Англія та Франція схилювались дати СССР забезпеку, всеж обставили ці ґарантії такими умовинами, що ґарантії втратили практичне значіння і СССР міг би знайтись сам на сам з агресором.

Тоді Совітський Союз рішив ухилити від себе німецьку небезпеку через заключення з Райхом пакту неагресії, бо завданням совітського уряду берегти інтереси совітського народу, інтереси, згідні з інтересами інших держав.

Шоб такий пакт можна було заключити, треба було, щоб у Німеччині стався зворот у напрямі добрих взаємин з СССР. Німці рішилися змінити свою політику. Щодо становища СССР, Молотов покликався на точку, в якій сказано, що СССР бажає утримати добрі взаємини з сусідніми державами. Навіть у Совітському Союзі були такі громадяни, що попали надто під вплив антифашистівської пропаганди.

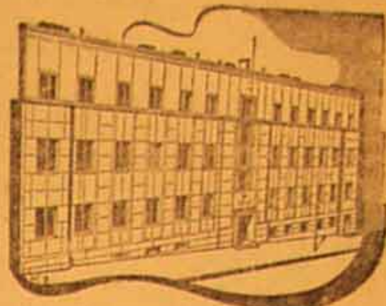
Коли німці рішили поліпшити політичні взаємини, Совітський Союз не міг відмовитися прийняти цю пропозицію. Намагаючись обоснувати та вияснити заключення пакту між двома державами з такими, здавалось би, ріжними режімами, Молотов підкреслив, що Совітський Союз стоїть на становищі не вмішуватись у внутрішні справи інших держав і домагається такого самого для себе. Пакти неаґресії Совітський Союз має також з фашистівською Італією, Польщею та іншими державами, але не має такого пакту з Англією. Штука політики основується на тому, казав Молотов, щоб зменшити число ворогів, щоб учорашні вороги стали добрими сусідами.

В европейській війні і Німеччина і Росія вийшли із втратами. Пакт неагресії кладе край непорозумінням. Ріжниці режімів не можуть становити перепони в добрих політичних взаєминах між обома державами.

Велике значіння совітсько-німецького пакту неаґресії в тому, що дві великодержави в Европі рішили жити в мирі. Коли завдяки цьому пактові не дасться оминути війни, то в кожному разі її розміри будуть менші.

Атакуючи англійських та французьких соціялістів, які бажають втягнути СССР до війни проти Німеччини по боці Англії та Франції, Молотов підкреслив з притиском, що СССР не хоче брати участи у війні ні проти Німеччини по стороні Англії та Франції, ні по німецькому боці — проти Англії та Франції.

Пакт з Німеччиною — стверджує вкінці Молотов — улекшить СССР мати вплив на міжнародню політику.

Як ратуватися в часі летунського нападу.

ЯК ПОВОДИТИСЯ ПІДЧАС НАЛЕТІВ.

В часі війни треба рахуватися з тим, що літаки противника можуть діставатися в глибину краю й намагатимуться нищити промислові осередки, комунікаційні вузли, мости і т. ін. Отож коли противник висилатиме летунство в глибину краю, наражуючи виряд і пільотів, то призначатиме їм особливо важні обєкти на знищення. З теренів, що наражені на летунські атаки евакуують усю людність. Там залишаться тільки залоги працівників, що будуть забезпечені перед наслідками налету. Меншим оселям летунська небезпека не загрожує. Більші міста вороже летунство може напастувати, бо тут іде не тільки про те, щоб знищити якісь обєкти, але також здезорганізувати працю й викликати переполох.

Літаки противника підчас налету можуть скидати ґазові бомби. Боїв ґазовими бомбами не можна недоцінювати і треба підготовитися до оборони, але не треба також переціновувати, бо це впливає відємно на моральну відпорність цивільної людности. Успіх протилетунської й протиґазової оборони залежить від спокійної та здисциплінованої постави цивільної людности.

Як користати з засобів протилетунської й протиґазової оборони і як поводитися підчас налетів?

На алярм зараз покинути вулицю і швидко, але спокійно сховатися у схоронищі або протилетунському рові. Як налет випаде в ночі, погасити всі світла. Мешканці домів, що стоять близько протилетунських ровів, повинні покинути доми і схоронитися у ровах, які дають більшу безпеку.

На випадок, якби літаки противника скинули ґазові бомби й осередок протилетунської оборони заповів алярм людність повинна:

Як налет ще триває, наложити маски або масочки, які на короткий час зовсім забезпечують перед ґазом. Не можна виходити з протилетунських ровів.

Коли літаки противника відлетіли, зараз вийти з ровів і всяких заглибин, бо там збиратиметься ґаз.

ПЕРША ПОМІЧ ЗАҐАЗОВАНИМ.

Затроєну людину винести передовсім із терену, де впала бомба. Зняти з нього пересякнутий одяг, покласти вигідно і зараз прикликати лікаря. Але заки прийде лікар, хорого треба ратувати так:

Людину затроєну таким ґазом, що душить, тобто хльором, фосґеном, двофосґеном і хльоропікриною, покласти вигідно, найкраще в півсидячій позиції, тепло вкрити і прикласти до ніг пляшки з гарячою водою. Коли затроєний притомний, можна йому дати шклянку міцної чорної кави. Непритомному не можна вливати нічого до уст.

При затроєннях трійливими ґазами: пруським квасом (ціяноводень) і двоокисом вугля хорого тепло вкрити. Коли хорий слабо віддихає, можна застосувати штучний віддих, дати нюхати солі, що тверезять. Як прийде до притомности, дати гарячої чорної кави.

Затроєному двоокисом вугля розтерти тіло шорсткою тканиною, звогченою у воді з оцтом, якщо це можливе, подавати кисень. Коли хорий зле віддихає — застосувати штучний віддих.

До групи дразливих ґазів належать: бромок бензилю, каміт, хльороацетон та інші сльозні ґази. Затроєному промити кілька разів очі 2-відсотковим розтвором очищеної соди. Переполокати тим розтвором ніс і горло.

При затроєннях т. зв. стернітами, тобто арсеновими засобами, дразливо-сльозними ґазами треба також переполокати очі, ніс і горло.

Ґази, що виїдають і парять (іперит і люізит) діють на всі знаряди і частини тіла, з якими зіткнуться. Не наближатися до лійок після вибуху бомби. Лице, очі і віддихові проводи береже достаточно протиґазова маска. На випадок попарення шкіри іперитом чи люізитом, коли шкіра напухне і почервоніє, насамперед обмити ціле тіло, а потім на попарене місце накласти компрес з 2-відсоткового розтвору анноґену.

Очі докладно промити 2 відсотковим розчином очищеної соди, або 0.2 відсотковим розчином анноґену. Не можна перевязувати очей. Коли нема анноґену можна тіло затроєного обмити розтвором очищеної соди.

ЯК УЩІЛЬНИТИ МЕШКАННЯ?

Ущільнити кімнату можна дуже легко, навіть без вказівок фахівців.

Вибираючи приміщення, яке хочемо ущільнити, мусимо звернути увагу, щоб воно мало якнайменше отворів (дверей і вікон). Крім цього треба памятати, що 3 кубічні метри повітря вистачає для одної особи на одну годину.

Ущільнювачі до вікон можна дістати в кожному аптичному складі чи у крамниці з нафтою і милом. Ущільнювачі можуть бути з гуми або інших відповідних матеріялів. Їх треба наклеїти між склом та віконними рямами.

Щоб забезпечити шиби перед наслідками вибуху бомб, треба вставити від середини деревяні віконниці і не примикати щільно вікон. Коли ущільнене приміщення знаходиться в партері, деревяні віконниці можна заступити успішно мішками з піском, засипаними землею, але заложеними зі зверхнього боку.

Двері треба ущільнити таксамо як вікна, але крім цього треба їх закрити якоюсь заслоною, замоченою у воді. Така заслона знайдеться в кожній хаті, нпр. плед, груба хустка і т. ін. Якщо це можливе, добре помалювати двері, стелю і стіни олійною фарбою. Дірки від ключа треба ущільнити звогченою шматинкою.

В ущільненому приміщенні повинна бути безумовно електрична ліхтарка, бо ніколи не відомо, чи струму в електрівні не перерву́ть. Свічок не треба вживати з уваги на те, що треба якнайбільш ощаджувати повітря.

В ущільненому приміщенні (таксамо як у схоронищі) треба поводитись можливо спокійно теж з уваги на ощадність повітря. Треба стриматися від надто нагальних балачок. Не треба курити.

В ущільненому приміщенні повинна знаходитися щільна пушка з поживою. Летунська атака триває коротко і побут в ущільненому приміщенні не повинен тривати довше як чотири години.

Що писало „Діло“ 50 років тому.

3. вересня 1:19 року.

ВІДВІДИНИ ВОЛОДАРІВ.

В італійських ґазетах знову появилась в останніх днях вістка, що австрійський цісар має приїхати в гостину до короля Гумберта до Риму.

За вістками з Берліна вважають там уже певною річчю, що цар цими днями загостить до Німеччини. Кажуть, що цар приказав уже урядово оголосити свій приїзд у гостину до цісаря Вільгельма.

ЦІСАР У ГАЛИЧИНІ.

Нині вранці в 5-тій годині прибув на військові маневри до Галичини цісар. З цісарем їдуть архикнязі Альбрехт і Райнер, міністер війни барон Бавер і королівський почот зложений з 12 осіб. Цьогорічні маневри є детайлічними, військовими вправами, проте нема військових заграничних представників; військові аташе — італійський і німецький приїдуть при кінці галицьких маневрів, щоб потім узяти участь на чеських маневрах коло Литомишля.

ВІДНОВА ІКОНОСТАСУ В ПОМОРЯНАХ.

Корнило Устіянович, що недавно прикрасив фресками стіни прегарної церкви в Денисові приїхав до Поморян, де під його наглядом відновляється старинний, великий і прекрасний іконостас фондації Собіських.

Урядовий комунікат у справі протилетунського поготівля.

ЛЬВІВ, 31. 8. ПАТ. Влада повідомляє, що з сьогоднішнім днем обовязують такі постанови:

1) Фабрики і промислові заведення, що послуговуються гудками (сиренами), щоб подавати час своїм службовикам, не мають права вживати тих гудків (сирен), бо їх ужиток застережений виключно для алярмування міста.

2) Керманичі авт повинні замкнути всякі голосні сиґнали.

3) Зовнішні неонові світла треба точно вечором погасити та мешканеві вікна заслонити, не зважаючи на те, що вуличні ліхтарні залишаться покищо освітлені.

——o——

Справа вояків з цензусом.

ВАРШАВА, ПАТ. У звязку з проханням рядовиків з цензусом, перенесених до резерви без вишколу з понадконтинґенту та рядовиків з цензусом ополчення, міністерство військових справ повідомляє, що петентів покличуть до війська на випадок війни. Їх приділять або до шкіл підхорунжих резерви або до орґанізаційних одиниць війська.

Тепер неможливо приняти їх до школи підхорунжих резерви з огляду на те, що є дуже багато новобранців з цензусом, яких цього року закваліфіковано до катеґорії „А“.

Оголошення про введення вийняткового стану.

На підставі пар. 1. зак. з 22. II. 1937. р. про вийнятковий стан проголошується такі постанови Ради Міністрів:

ПОСТАНОВИ РАДИ МІНІСТРІВ З ДНЯ 1. ВЕРЕСНЯ 1939 ПРО ВВЕДЕННЯ ВИЙНЯТКОВОГО СТАНУ.

На основі пар. 1. зак. з дня 22. лютого 1937 про вийнятковий стан (Д. З. Р. П. ч. 17, поз. 108) наказується за дозволом Президента Річипосполитої ось що:

§ 1.

На терені львівського воєвідства уводиться вийнятковий стан.

§ 2.

Тимчасово припиняється з наслідками, передбаченими у пар. III/7 зак. про вийнятковий стан такі громадянські свободи:

1) особисту свободу, 2) незайманість мешкання, 3) свободу слова, 4) тайну кореспонденції, 5) свободу Товариств.

§ 3.

Виконання цієї постанови доручується Міністрові Внутрішніх Справ і Міністрові Справедливости в порозумінні із заінтересованими міністрами.

§ 4.

Ця постанова входить у життя на терені кожного повіту із днем проголошення в місті, що є осередком повітової влади загальної адміністрації ,коли ж на це обставини не дозволяють у тому місті — у дні проголошення в осередку відповідної воєвідської влади загальної адміністрації.

ВИЙНЯТКОВИЙ СТАН ВХОДИТЬ У ЖИТТЯ ІЗ ДНЕМ 1. ВЕРЕСНЯ 1939. Р.

I. У звязку з припиненням особистої свободи (пар. II. т. 1. постанова Ради Міністрів) повітова або воєвідська влада загальної адміністрації може:

1) Особи, що загрожують безпеці, спокоєві або публичному ладові піддати без доручення судової влади особистій ревізії та арештові до 8 днів і застосувати у справах карно-адміністраційних тимчасовий арешт до 2 місяців.

2) Придержати такі особи в означених місцях на час до 3 місяців (інтернувати) та застосувати супроти них обмеження, конечні з огляду на ціль придержання.

3) Визначити їм примусовий побут на час до 6 місяців на визначеним терені, або в якійсь місцевости із забороною залишати той терен, чи ту місцевість (конфінувати), застосовуючи супроти них обмеження потрібні з уваги на ціль цієї заборони.

4) Видалити їх із терену вийняткового стану із забороною повороту.

II. У звязку з припиненням поруки незайманости мешкання (пар. 2, т. 2. пост. Ради Міністрів) повітова влада загальної адміністрації може:

в осіб, що загрожують безпеці, спокоєві або публичному ладові наказати без припоручення судової влади домову ревізію і зайняти предмети.

III. У звязку із припиненням свободи слова (пар. 2, т. 3. пост. Ради Міністрів) воєвідська влада загальної адміністрації може:

1) Уводити превенційну цензуру для друків і інших творів, призначених до поширення, або прилюдно їх відтворювати, 2) відбирати друкам та іншим творам, призначеним до поширювання почтовий дебіт та обмежувати їх поширювання, якщо вони загрожують безпеці, спокоєві або публичному порядкові, 3) забороняти видавання нових часописів без попереднього дозволу, 4) забороняти виконувати промисл друкарського і ґрафічного звання особам, що загрожують безпеці, спокоєві або публичному ладові.

Повітова влада загальної адміністрації може:

5) Конфіскувати і припинювати часописи та конфіскувати друки та інші твори, призначені до поширювання, якщо вони загрожують безпеці, спокоєві або публичному ладові, 6) забороняти займатися поширюванням друків без попереднього дозволу, 7) контролювати й заборонити прилюдне відтворювання.

IV. У звязку із припиненням тайности кореспонденції (пар. 2, т. 4. пост. Ради Міністрів) повітова влада загальної адміністрації без доручення судової влади може:

1) Відчиняти й переглядати кореспонденцію, почтові посилки й контролювати зміст телеграм тих телефонічних та радіових розмов. 2) Займати й конфіскувати листування, почтові пересилки та телеґрами, як теж припинювати телефонічні й радіові розмови.

V. У звязку з припиненням свободи товариств (пар. 2, т. 5. пост. Ради Міністрів): 1) Творити нові товариства та їх відділи заборонено без дозволу воєвідської влади загальної адміністрації, незалежно від звичайних вимог, означених обовязуючими приписами, 2) якщо умовини безпеки, спокою або прилюдного ладу цього вимагають, воєвідська або повітова влада загальної адміністрації може припинювати або обмежувати діяльність товариств.

На таких самих умовах повітова влада загальної адміністрації може: а) розвести нагляд над діяльністю товариств і переглядати їх акти, б) наказати вперед повідомляти повітову владу загальної адміністрації про кожне засідання влади та орґанів товариства та висилати на ці засідання своїх представників, в) ухилювати або припинювати виконання рішень ухвал влади або орґанів товариств, г) забороняти умов працедавців і працівників, як теж звязаної з цим діяльности.

VI. Супроти підозрілих осіб у виконанні на терені вийняткового стану злочину або проступку буде застосований тимчасовий арешт, який можна буде ухилити тільки за кавцією або порукою і тільки за згодою прокуратора.

VII. Усі постанови влади загальної адміністрації, видані у звязку з виконанням вище наведених управнень є негайно викональні. Внесені відклики не стримують виконання рішення.

VIII. За переступлення наказів і наказів закону з дня 22. лютого 1937 р. про вийнятковий стан або постанов і розпорядків, виданих на його основі, винуваті підпадуть адміністраційним шляхом карі гривни до 5.000 зол. і арешту до 6 місяців, або одній із цих кар. Внесення спротиву або домагання скерму вати справу на судовий шлях, не здержує виконання кари.

Львівський Воєвода.

ПИЛЬНІ НАРАДИ АНГЛІЙСЬКОГО І ФРАНЦУЗЬКОГО УРЯДУ.

ПАРИЖ, 1. 9. ПАТ. В год. 10.30 почалося засідання французького уряду під проводом президента Лебрена.

ЛЬОНДОН. В год. 11.30 зійшовся британський уряд.

Сьогодні пополудні скликано британський парлямент.

ЗАГАЛЬНА МОБІЛІЗАЦІЯ У ФРАНЦІЇ ТА ШВАЙЦАРІЇ.

ПАРИЖ, ПАТ. Авас повідомляє в год. 12.30: У Франції проголошено загальну мобілізацію та проголошено виїмтковий стан. Парлямент скликано на надзвичайне засідання.

У Швайцарії проголошено загальну мобілізацію.

У ГОЛЯНДІЇ ПРИПИНЕНО ЗАЛІЗНИЧУ КОМУНІКАЦІЮ ДЛЯ ЦИВІЛЬНОГО НАСЕЛЕННЯ.

ҐАҐА, ПАТ. „Загальне голяндське пресове бюро" повідомляє, що з огляду на військові транспорти 1. і 2. вересня не курсують особові поїзди.

ІНСТРУКЦІЇ ДЛЯ ШВАЙЦАРСЬКОГО НАЧАЛЬНОГО ВОЖДА.

БЕРН, ПАТ. На засіданні у четвер федеральна рада затвердила інструкції для начального вожда ґен. Ґізо.

ДОСІ 10 МІЛІОНІВ ПІД ЗБРОЄЮ.

„Куріер Віленьскі" з 31. VIII. подає в телеґрамі з Варшави: На основі обчислень, що їх учора подала французька преса, досі покликано в Европі під зброю поверх 10 міліонів громадян. Половина кордонів европейських держав замкнена. Париж уже частинно евакуований.

ПОЛЯКИ НЕ НАПАЛИ НА ҐЛІВІЦЕ.

ВАРШАВА, ПАТ. Німецькі радіовисильні оголосили в четвер в год. 23. вістку, що польські повстанці заатакували німецьку територію і навіть на деякий час опанували радіовисильню у Ґлівіцах (Ґляйвіц, німецьке пограничне місто на Горішному Шлеську).

ПАТ стверджує, що ця вістка неправдива; цілий випадок є вигадкою і має всі прикмети провокації.

По широкому світі

Польський союз громадянської праці жінок видав відозву до всього жіноцтва світу проти загрози німецької аґресії.

Німецькі еміґранти, обєднані у франко-німецькому товаристві, оголосили відозву, в якій остерігають німецький нарід перед війною.

Німці евакують голяндське погранича — як інформує голяндська преса.

Німецький епископ Вармії (у Східній Прусії) заборонив правити богослуження по польськи.

Швеція вповні перевела військову підготову, намічену в суботу.

Французька ґенеральна конфедерація праці оголосила заклик до німецьких робітників, виступаючи проти політики насилля.

Мексик уже випродав усі припаси нафти.

28 індійських князів запевнило віцекороля про повну льояльність та віддало всі свої засоби до диспозиції Анґлії.

Чеський президент розвязав нац. союз чеських леґіонерів.

Жидівська парляментарна репрезентація видала заклик, щоб при всіх жидівських віроісповідних громадах повстали окремі виділи для чинної участи місцевих жидів при скріплюванні оборонної сили держави.

Британський король з братом звидів адміралїцію та познайомився з її плянами на випадок вибуху війни.

Французький ґенерал Веґан приїхав до Каїра.

Анґлія припинила корабельну комунікацію з Естонією.

В італійських містах відбуваються протилетунські вправи та проби евакуації цивільного населення.

Британський міністр координації оборони приняв високих комісарів домінїй.

В Анґлії замикають від пятниці льондонську біржу.

Французький уряд відбув засідання під проводом президента.

Скандинавські міністри закордонних справ відбувають в Осльо наради, окружені глибокою тайною.

Винагорода за побір коней, возів, механічних поїздів, харчевих продуктів і т. п. на потреби армії.

Побір ріжних свідчень, що їх переводиться під теперішню пору у звязку з зарядженим поготівлям, є відплатним, себто за побрані коні, вози, механічні поїзди, харчі й інше належиться винагорода.

Востаннє точніше спрецизовано спосіб плачення готівкою й асиґнатами за річеві свідчення, забрані коні, вози, механічні поїзди та ровери.

Устійнено, що **винагороду за побрані потягові тварини** будуть виплачувати у той спосіб:

Коли побрано одинокого коня — цілу винагороду будуть виплачувати в готівці. Коли побрано коня у власника, що має більше як три коні — винагороду будуть виплачувати в 75 прц. готівкою і в 25 прц. асиґнатами.

В цілі ствердження посідання скількости коней у хвилині побрання вистачає предложена посвідка громадського уряду або й солтиса.

Винагороду за забрані вози, повози, упряж, ровери, як теж за предмети, необхідні до користування ними (посудини до поєння і кормлення тварин, ліхтарні, знаряддя і т. п.) будуть виплачувати в цілости готівкою.

Винагороду за забрані механічні поїзди (особові й вантажні), призначені до заробіткових цілей — будуть виплачувати в цілости готівкою тоді, коли побраний поїзд був одиноким механічним поїздом у даної особи або в даному підприємстві у хвилині побору. Коли це не був одинокий механічний поїзд, то за кожний побраний поїзд винагороду будуть виплачувати в половині готівкою, і в половині асиґнатами. Винагороду за особові самоходи і мотоциклі, не призначені до заробіткових цілей, будуть виплачувати тільки асиґнатами.

За побрані артикули першої потреби, а саме харчеві, нпр. землеплоди і перерібки, паші, тварини, призначені на заріз, мясо, набіл, артикули, що служать потребам особистої гіґієни, за опалове дерево, торф та мішки, винагороду будуть виплачувати в цілості готівкою, коли побрано їх у власників сільських господарств. Таксамо будуть виплачувати готівкою, винагороди за підпорядкування вимогам влади підприємствам, що продукують або переробляють артикули першої потреби (нпр. млини).

В інших випадках винагороду будуть виплачувати готівкою, якщо вона не перевищує суми 1.100 зол. Коли винагорода перевищує суму 1.100 зол., то готівкою виплачуватимуть 1.100 зол., на решту належности будуть виставлені асиґнати. Але коли винагорода перевищає суму 5.000 зол., то готівкою платитимуть 20 прц. устійненої суми, (себто пяту частину), а на решту, себто на 80 прц. вартости свідчення, будуть видавати асиґнати.

Висота винагороди за побрані річеві свідчення буде устійнювана на основі цінника, або на основі рішення повітових або спеціяльних комісій річевих свідчень. У склад оціночних комісій, що випрацьовуватимуть цінник винагород за річеві свідчення, входитимуть представники громадянства.

Особи, що виконали річеві свідчення, одержують від влади, що бере ті свідчення (коні, артикули першої потреби, вози і т. п.), посвідки виконання свідчення. На основі тих посвідок дотичні каси скарбових урядів будуть виплачувати відшкодування на згаданих умовах.

Щодо асиґнат, то це є іменні зобовязання скарбу держави супроти окресленої особи. Умовини і речинець викупу асиґнат, як теж і умовини відступлення тих асиґнат іншим особам устійнить міністр скарбу. Як вже сказано, винагороду за побрані коні, виплачену в асиґнатах, будуть замінювати на готівку по 45 днях.

Розпорядок про випущення асиґнат проголошено в Деннику Законів ч. 83.

НЕ ВЖИВАТИ ТЕЛЕФОНІВ ПІДЧАС АЛЯРМІВ ОПЛ ДЛЯ ДРІБНИХ СПРАВ.

Щоб усправнити протилетунську оборону і протиґазову оборону громадяни повинні в цілому краю закинути підчас алярмів ОПЛ і 20 хв. після алярму вживання телефонів для приватних розмов у місцевих сітях.

—o—

ПОЛЬСЬКИЙ УРЯД ПОГОДИВСЯ НА ПОСЕРЕДНИЦТВО АНҐЛІЇ, ОДНАЧЕ НІМЕЧЧИНА ПОЧАЛА ВОЄННУ АКЦІЮ.

ВАРШАВА, ПАТ. Польський уряд погодився на медіяційну акцію анґлійського уряду, якої завданням було навязати розмови з німецьким урядом, щоб не допустити до війни. Таку заяву зложено вчора вечором у Берліні. У відповіді на те німецький уряд проголосив новий комунікат із умовинами, що на їх підставі такі розмови можна би було перевести та в кілька годин пізніше почав воєнні кроки.

—o—

ЗАКЛИК ПРЕЗИДЕНТА РУЗВЕЛЬТА.

ВАШИНҐТОН, ПАТ. Президент Рузвельт звернувся телеґрафічно в год. 4.30 (місцевий час) до Франції, Великої Британії, Італії, Німеччини й Польщі із закликом, щоб не бомбардувати цивільного населення. Президент Рузвельт просив подати йому негайно відповідь.

ПОЛЬСЬКИЙ АМБАСАДОР ПОВІДОМИВ МІН. ГАЛІФАКСА ПРО НІМЕЦЬКИЙ НАПАД.

ЛЬОНДОН, 1. 9. Райтер повідомляє, що польський амбасадор відвідав сьогодні рано льорда Галіфакса та повідомив його про німецький напад, який — як він заявив — є фактом безпосередньої аґресії, що передбачене в польсько-анґлійській умові, на яку він покликався.

Форстер прилучує Ґданськ до Німеччини.

ҐДАНСЬК, ПАТ. Ґавляйтер Форстер вислав у пятницю рано до Гітлера телеграму, в якій повідомляє, що видав закон, яким прилучує вільне місто до Німеччини. Той закон припиняє конституцію Ґданська, передає голові держави всю законодатню й виконавчу владу; Ґданськ становить частину німецької держави. Заки Гітлер введе у Ґданську німецьке право, обовязують там усі постанови конституції.

Гітлер відповів — також телеграмою — що приймає до відома проклямацію Форстера про поворот Ґданська до Німеччини, обіцяє негайно ввести в життя закон про прилучення Ґданська до Німеччини та іменує Форстера начальником цивільної адміністрації у Ґданську.

КОМІСАР БУРКГАРДТ ПОКИНУВ ҐДАНСЬК.

ЛЬОНДОН, 1. 9. ПАТ. Райтер повідомляє, що Форстер розмовляв сьогодні з високим комісарем Ліґи Націй. Після тієї розмови високий комісар та його урядовці покинули Ґданськ.

—o—

Оголошення про розпорядок воєнного стану.

Розпорядком із дня 1. вересня 1939 р. виданим на підставі пар. 1. ст. 1. зак. з 21. червня 1939 р. про воєнний стан Д. З. Р. П. ч. 57, поз. 366, увів Президент Річипосполитої воєнний стан.

Цей розпорядок входить у життя на терені міста Львова із днем 1. вересня 1939 р. У звязку з цим повідомляється, що:

I. Уведення воєнного стану спричинює на підставі самого закону припинення громадських свобід, нижче поданих та наслідки, які виливають із того припинення.

1) ПРИПИНЕННЯ ОСОБИСТОЇ СВОБОДИ.

Воно дає повновласть відповідній владі загальної адміністрації у відношенні до осіб, що загрожують безпеці, спокоєві та публичному ладові і до осіб, що загрожують інтересам оборони держави до:

а) виконання особистих ревізій, б) задержування в арешті на час до одного місяця, в) пристосовування у справах карно-адміністраційних тимчасового арешту на час до 3 місяців, г) інтернована в окремих місцях, на що ціль призначених на час діяння воєнного стану або на короткий час, д) конфіскування, чи то призначення примусового побуту на час тривання воєнного стану або на коротший час в означених місцевостях або на визначеним просторі, ж) до видалювання з терену, що його обхоплює воєнний стан.

Крім цього припинення особистої свободи потягає за собою той наслідок щодо осіб підозрілих у виконанні злочину або проступку, переслідуваних з уряду буде застосований тимчасовий арешт. Відступлення від арештування під умовою зложення кавції, або поруки може прийти тільки за згодою прокуратора. Одначе у відношенні до осіб підозрілих, що вони виконали державний злочин (пар. 93—98 к.к.), або народний проступок, означений в пар. 99—109 к. к. або теж злочин, або народний проступок, окреслений в розпорядку Президента Річипосполитої з 18. жовтня 1934 р. про деякі проступки проти безпеки Держави (Д. З. Р. П. ч. 94, поз. 851) відступлення від арештовання взагалі не може прийти. Постанови про інтернування, конфіскування і видалення можуть бути получені з обмеженнями, конечними для запевнення успіху цих постанов.

2) ПРИПИНЕННЯ ЗАПОРУКИ НЕТОРКАЛЬНОСТИ МЕШКАННЯ.

Воно уповажнює відповідні оргáни влади загальної адміністрації у відношенні до осіб, що загрожують безпеці, спокоєві, або публичному ладові і до осіб, що загрожують інтересам оборони Держави виконувати самостійні домашні ревізії та займати предмети.

3) ПРИПИНЕННЯ СВОБОДИ СЛОВА.

Воно уповажнює відповідні оргáни влади загальної адміністрації видавати та переводити постанови, що торкаються:

а) введення превенційної цензури для друків і всяких творів, призначених для поширювання, б) припинювати часописи та відбирати комунікаційний дебіт і обмежувати поширювання часописів, друків та ріжних творів, призначених до поширювання, якщо вони загрожують безпеці, спокоєві або публичному ладові та інтересам оборони Держави, конфіскувати друки та інші твори, призначені до поширювання, якщо вони загрожують безпеці, спокоєві, публичному ладові та інтересам оборони Держави, в) забороняти видавати нові часописи без попереднього дозволу, ґ) забороняти займатися поширюванням друків без попереднього дозволу, ґ) вводити превенційну цензуру творів, призначених до прилюдного відтворювання, як теж контролювати і припинювати цього роду продукції, д) забороняти виконувати друкарський і графічний промисл особам, що загрожують безпеці, спокоєві, публичному ладові та інтересам оборони Держави.

4) ПРИПИНЕННЯ ТАЙНИ ЛИСТУВАННЯ.

Воно уповажнює владу загальної адміністрації переглядати, займати і конфіскувати листування, почтові пересилки і телеґрами, як теж контролювати й перебивати телефонічні й радіові розмови.

5) ПРИПИНЕННЯ СВОБОДИ ТОВАРИСТВ.

Воно спричинює заборону творити нові товариства та їх відділи без дозволу воєвідської влади загальної адміністрації, незалежно від звичайних вимог, окреслених обовязуючими приписами.

Крім того влада загальної адміністрації може:

а) припинювати й обмежувати діяльність товариств, б) стежити за діяльністю товариств і переглядати їх акти, в) наказати повідомляти вперед владу про засідання оргáнів товариств як теж висилати на ці засідання своїх представників, ґ) ухиляти і припинювати виконання рішень, ухвалених владою чи оргáнами товариств, забороняти зговорення працедавців і працівників, як теж звязаної з цим діяльности.

II. Хто виступає проти наказів, чи заборон виданих на підставі законів з 23. червня 1939 р. про воєнний стан (Д. З. Р. П. ч. 57, поз. 366), або основаних на ньому розпорядків, чи постанов, підпадає адміністраційній процедурі карі арешту до 1 року і ґривни до 10.000 зол., або одній із цих кар.

У справах, що торкаються вище згаданих проступків стосується приспішену карно-адміністраційну процедуру, при чому домагання звернути справу на судову дорогу, не спиняє теж виконання кари арешту.

Варшава, у дні видачі постанови про воєнний стан.

Міністер Військових Справ і Міністер Внутрішніх Справ.

Італія невтральна.

РИМ, ПАТ. Італійська рада міністрів під проводом Мусоліні ухвалила, що Італія буде невтральна. Після засідання появився комунікат, який апробує військові постанови превенційного характеру, та повідомляє, що рада міністрів заявить італійському народові, що Італія не піднійметься ніякої ініціятиви в напрямі військових операцій.

ЗАГАЛЬНА МОБІЛІЗАЦІЯ В АНГЛІЇ ТА У ФРАНЦІЇ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Міністерство війни оголосило, що проголошено загальну мобілізацію. Вона обіймає старшин реґулярної армії, резерви, міліції, додаткової резерви та всіх резервістів і вояків територіяльної армії.

Король підписав приказ про повну мобілізацію армії та летунства і розпорядки, які є рівнозначні з повною мобілізацією фльоти.

ПАРИЖ, ПАТ. По полудні надали французькі радіовисильні вістку про загальну мобілізацію. Її приняли незвичайно спокійно.

—o—

ПРОМОВА ГІТЛЕРА НА ЗАСІДАННІ РАЙХСТАГУ.

БЕРЛІН, ПАТ. На засіданні райхстаґу в пятницю Гітлер виголосив велику промову, в якій подав — у насвітленні, відому з дотеперішніх німецьких заяв — хід дотеперішніх переговорів та зробив такий висновок: „Я готов розвязати питання Ґданська і Помория і старатися щоб у відношенні Польщі до Німеччини прийшла зміна, яка уможливила б мирне співжиття. Буду воювати так довго, доки теперішній польський уряд не введе змін, або доки інший польський уряд не буде готовий до того. Ту боротьбу будемо вести — все одно, проти кого — доки не запевнимо прав Німеччини.

Опісля Гітлер заявив, що коли б йому трапилося щось злого, його наслідником стане Ґерінґ, наслідником Ґерінґа — Гесс, наслідника Гесса вибрав би окремий сенат.

—o—

ПОЛЬСЬКИЙ АМБАСАДОР ПОКИДАЄ БЕРЛІН, НІМЕЦЬКИЙ ШАРЕЖ Д АФФЕР — ВАРШАВУ.

ВАРШАВА, ПАТ. оголосив такий урядовий комунікат: Німецькі війська й летунство виконали агресію на Польщу на цілій довжині польсько-німецької границі. У своїй нинішній промові Гітлер заповідав дальшу боротьбу. Польський нарід приймає ту боротьбу згідно зі своєю віковою традицією. Амбасадор Ліпський дістав наказ покинути Берлін, рівночасно німецький шарже д аффер у Берліні домагається в імені свого уряду пашпортів.

Ситуація зовсім ясна.

—o—

ПРОТЕСТ СЛОВАЦЬКОГО ПОСЛА У ВАРШАВІ ПРОТИ НІМЕЧЧИНИ.

ВАРШАВА, ПАТ. Словацький посол у Варшаві д-р Сатмарі вислав до мін. Бека письмо, в якому „в імені словацького народу та його представників, що мусять мовчати та яких надуживають до інтриґ в інтересі Німеччини“ протестує проти того, що німці роззброїли словацьку армію, заняли самовільно Словаччину та зробили з неї базу збройної акції проти Польщі. Пос. Сатмарі заявив, що словацький нарід не погоджується з німецькими насиллями та прилучується до збройного опору проти Німеччини; він просить польський уряд підтримати боротьбу народу за честь та справжню незалежність.

Надзвичайна сесія сойму і сенату.

ВАРШАВА, ПАТ. Президент Річипосполитої відкрив 1. вересня надзвичайну сесію Сойму і Сенату. Розпорядок у тій справі доручено маршалкам обох законодатних палат у пятницю в год. 18.

РОЗПОРЯДОК МІНІСТРА СПРАВЕДЛИВОСТИ.

ВАРШАВА, ПАТ. Міністер справедливости наказав усім апеляційним і окружним прокураторам та городським судям на терені південних і західних апеляційних округ негайно виконати письмо міністра з 24. серпня ц. р. про судовий нагляд 6558/39 та число прокураторського нагляду 1938/39 у порозумінні з оргáнами загальної адміністрації.

НОВИНКИ

3 ВЕРЕСЕНЬ

НЕДІЛЯ

От. ст. 21. серпня 1939.
14 по Сош. Тад. ап.
Лат. 14 по Сош. Ізаб.
Сонце: схід 4.41, захід 18.0?.
Місяць: схід 20.21, захід 9.59.

Завтра: 4. вересня. Понеділок
От. ст. 22. серпня 1939.
Агатоніка й інш. муч.
Лат. Розалії діви.
Сонце: схід 4.43, захід 18.02.
Місяць: схід 20.53, захід 11.02

Післязавтра: 5. вересня. Вівт.
От. ст. 23. серпня 1939.
Лупа мч., Іринея.
Лат. Лаврентія.
Сонце: схід 4.44, захід 18.00.
Місяць: схід 21.32, захід 12.06.

— **В українській** кооперативі „АРХО", одержите готові меблі. Поручаємо: спальні, їдальні, кухні, комбіновані кімнати. Памятайте: „Архо", Львів, ул. Красіцьких 18, тел. 272-04.

— **Хоч війна близько,** та нова осіння одіж потрібна кожній жінці. Елеґантні сукні, дитячі одяги, шкільні мундурки виконує кооп. „ТРУД", Львів, Ринок ч. 39 в якнайкоротшому часі по найнижчих цінах. 1627 1—2

— **Магазин постелі Р. Джала** — Львів, Хорущини 5, поручає ковдри, матраци — переробляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. Приймає піря до прання. Тел. 294-81. 1022 1 -100

— **Концесіоновані курси косметичні** Стефанії Гаврисевич, Львів, Сикстуська 14., тел. 272-18, під управою лікаря і інж. хем. дають право вести власне заведення. Практичні вправи у власній лябораторії. Вписи приймаємо. Інформації і проспекти на бажання даром. 1605 —10

— **Футра жіночі,** мужеські, лиси, пелеринки готові і на замовлення поручає Юліян Глушевський, Львів, площа Капітульна 3, I. пов., телефон 254-46. Товар на складі. 135 —?

— **Про розвиток української музики** виголосить наш музиколоґ Василь Витвицький гутірку в понеділок 4. ц. м. в год. 13.25 пополудні у львівській радіостації.

— **Собор православних епископів** — як повідомляє виленський „Православний Двотижневик" — відбудеться в жовтні ц. р. у Варшаві. На соборі обговорять дуже важні справи Православної Церкви, м. ін. справу створення ще одного вікаріяту. В такому випадку число православних епископів у Польщі дійшло б до 11.

— **Спеціяльні речинці вписів у високих школах** устійнили ректорати високих шкіл у Польщі на основі розпорядку міністерства освіти для нових кандидатів, які задумують вписатися до високих шкіл з початком 1939/40 р. і тепер відбувають військову службу. Ректорати високих шкіл устійнили речинець додаткових зголошень для цієї катеґорії кандидатів від 4. до 15. вересня ц. р. Подання можуть внести кандидати особисто або їх члени родини, чи теж можуть ці подання переслати поштою.

— **Фіякри підносять самовільно ціну.** Вже не лише деякі купці підносять ціни харчів, але також фіякри. Комісаріят міста Варшави оголосив, що таких будуть карати так само гостро, як харчевих спекулянтів, себто будуть їх висилати до Берези. Хто довідається про такі зловживання має зголосити до Ґородського Старости. Такі накази появляться напевне також в інших містах.

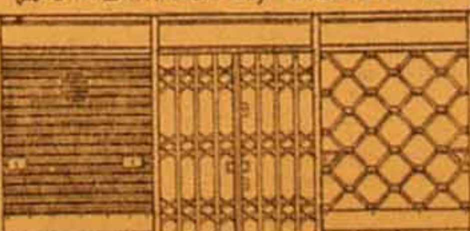
— **Фабрика водних фільтрів.** Досі такі фільтри спроваджували з чужини; їх ще покищо дуже мало. Але теперішній розвій будівництва вимагає щораз нових уліпшень. У нових будовах водні фільтри конче потрібні, тому в Центральній Промисловій Окрузі починають їх виробляти.

— **Наплив людей до Львова.** В останніх днях приїжджає до Львова дуже багато людей. Виявилася потреба малих і великих помешкань. Львівське воєвідство довідалося, що в кількох випадках власники взяли за винаем солені гроші. Воєвода остерігає, що в найближчому часі перепровадять контролю помешкань і покарають всіх, що підносять самовільно ціну. Помешкань покищо є ще дуже багато у всіх точках міста. Правдоподібно управа міста незабаром перепровадить спис вільних поміщень і так улекшить справу.

— **Дві жертви скорої їзди.** Вантажне авто, ведене Сергієм Дорошевичем з Варшави наїхало у Львові на вул. Личаківській на таксівку ч. 40.221. При зударі потовклася Марія Соколовська, що їхала таксівкою. Другий випадок трапився на вулиці Сапіги. Тут приватне авто Володимира Меца наїхало на пекарський віз. Керманич воза впав на землю і сильно потовкся.

— **Нову спекуляцію** ведуть всякі людці у Львові, які поширюють неправдиві поголоски про конфіскату дорогоцінних золотих і срібних предметів у заставних банках. Одночасно за безцін викуповують заставні картки від наївних заставників. Спекулянтів ждуть гострі кари.

— **Підвишку** дістали робітники у нафтовому промислі в басейні Ясло—Коросно на основі нових збірних договорів, що їх уже зголосили до реєстрації. Нафтові робітники дістануть підвишку винагороди від 4 до 5% в порівнянні з дотеперішніми їх заробітками.

— **200 шлюбів** відбулось минулої суботи в ріжних костелах у Кракові. У велитенській більшости молодята повінчались без оповідей на основі спеціяльного дозволу митрополичої польської курії.

— **Археольоґічні розкопи в Вейо.** Вейо це невеличка сьогодні містина під Римом, де колись віднайдено в часі розкопів найкращу статую Апольона. В останніх часах у Вейо познаходили багато цінних археольоґічних памяток. Віднайшли там теракотову ґрупу, що уявляє собою матір з дитятком на руці з VI—V. ст. перед Христом. Догадуються, що це Лятона популярна постать у апольонських мітах. Невідомий нам різьбар мусів бути дуже великим мистцем, бо його твір ще й сьогодні захоплює знавців, зокрема він нагадує на ціле тисячеліття пізніші тосканські архитвори великого Андрея делля Робія. І хоча постаті різьби вже трохи знищені, не мають голів, усеж вони не втратили нічого зі своєї природности і пластики. Крім того викопали в Вейо поліхромовану статуетку, що уявляє собою усміхнену жінку, дуже подібну до Джіоконди Леонарда да Вінчі. Знайдено теж чудової роботи мініятурне „унґвентаріюм" (коробка на пахощі) в формі двох малпочок. Викопані предмети в Вейо мають велику історично-культурну вартість, бо завдяки виписаним на них присвятам, устійнено історичність кількох осіб, щодо яких були досі сумніви.

— **Завалився великий міст** на ріці Занґерманельвен недалеко Гернезунд у Швеції, що його вже докінчували будувати. Міст упав з 40 робітниками до ріки. Число жертв невідоме. Дотепер удалося врятувати 7-ох робітників, яких помістили у шпиталі.

ТЕАТРИ.

Великий Театр.
Субота 2. 9. год. 20 „Пірат".
Неділя 3. 9. год. 20 „Субретка"; год. 20 „Галька".
Понеділок 4. вересня год. 18 „Пірат".
Вівторок 5. вересня год. 20 „Кавалерія рустікана", „Паяци".

Театр Ріжнородностей.
Нечинний.

Комунікат Міських театрів.
Від понеділка дня 4. вересня п. р. вистави Міських Театрів будуть починатися в год. 18-тій.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.
ЗАЛІЩИКИ:
2. 9. Мати наймичка.
3. 9. Сорочинський ярмарок.

Українська Капеля Бандуристів Степана Орача.
3. 9. Турка.
7. 9. Хирів.
7. 9. Добромиль.
10. 9. Перемишль.

КІНА.

АМПІР: „Шістьох із передмістя".
АПОЛЬО: „На крилах слави".
АТЛЯНТИК: „Шифра 413".
БАЙКА: „Капітан Тейльор" і кольорова гротеска.
БАЛТИК: „Вязень ч. 4328", „Боротьба за щастя".
ВАНДА: „В сітях розвідки", „Стрінулися в Парижі".
ҐРАЖИНА: „Князь і прошак", „Малий моряк".
ЕВРОПА: „Сучасні панни".
КАСІНО: „Говолюлю".
КОПЕРНИК: „Франкенштайнів син".
МАРУСЕНЬКА: „Син кантора".
МЕТРО: „Знахар", „Щаслива 13-ка".
МУЗА: „Життєві розчарування".
МІРАЖ: „Прокуратор Андреєв", „Трафальгар".
ПАКС: „Палкі серця".
ПАЛЯС: „Циганські мельодії".
РАП: „Небезпечне кохання".
РІЯЛЬТО: „Дурні на фронті".
РОКСІ: „Дорога до Ріо", „Теодора робить карієру".
СВІТ: „Морські чорти", „Готель Голівуд".
СВЯТОВІД: „Царський курієр", „Ліснові ночі".
СТИЛЕНЕ: „Субретка" та ревія.
ТОН: „День на перегонах", „Неправда на Марса".

УТІХА: „Злочин у Монте Карльо" та ревія.
ХИМЕРА: „Пансіонат „Мімоза" та додатки.

ФОТОПЛЯСТІКОН (пл. Марійська ч. 5): „Давос" (Швайцарія).

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО

Субота, 2. вересня 1939.

6.56 Сигнал, 7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 7.40 Дута орхестра, 8.10 Горлицьким Підгірям, звук. репортаж, 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 13.00 Орх., 14.00 Пісні й арії, з пл., 14.20 Із життя хліборобських організацій, 14.35 Господарські вістки, інформації, 14.45 „Якто любо в літі було" словно-муз. авд. для дітей, 15.15 Орх., 15.40 Отворення Сх. Торгів, 16.00 Пополудневий денник, 16.10 Актуальна гутірка, 16.20 Твори Нововейського, муж. хор, мецосопран, гармонія, 16.45 Хроніка подій у техниці, 17.00 Біжучі вістки з міста та провінції, програма на завтра, 17.10 Танкова музика з пл., 17.40 Інтерв'ю з учасниками змагань за чашу Ґордон-Бенета, 19.00 Подорож до нутра матерії, 19.20 Резерва, 19.30 Польське шкільництво у закордоні, 20.00 Мельодії, мецосопран, тенор, нар. капеля, 20.45 Гутірка зі слухачами, 20.35 Спортові льокальні вістки, 20.40 Веч. денник, метеорольоґ. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 І. Штравс: „Фанні Ельслер" оперетка, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Неділя, 3. вересня 1939.

6.56 Сигнал, 7.00 Ранок хлібороба: Uoiню на сіножаті та пасовищі, музика з пл., Сільська молодь у кооп. школах, 7.30 Хліб. газетка, 8.000 Ранішн. денник, 8.15 Орх., 9.00 Трансм. з Кремінця та музика з пл., 11.45 Гутірка, 11.57 Сигнал, 12.08 Легка музика, орх., тенор, сопран, 13.00 Вийнятки з творів Пілсудського, 13.05 Гутірка про Бучач, 13.15 Музика, 14.45 Пан Тадей, 15.00 Нар. пісні, міш. хор, 15.15 Словно-муз. авд.: Відвідуємо Львів, вок. квартет, 15.35 Оповідання, 15.45 Для села: Йду до хліб. школи, Переховування городовини, 16.30 Камер. концерт, смичк. квартет, 17.15 „Листи з Америки" Мельх. Ванькович, 17.30 Підвечірок при мікрофоні, 19.00 Гутірка про Болеслава Сміхового, 19.30 Програма на завтра, 19.35 „Гостинниця під левом" Міжнародні торги, 20.05 Спорт, 20.10 Музика з пл., 20.30 Політ. огляд, веч. денник, метерольоґ. вістки, 20.52 Звук. репортаж зі старту бальону, 21.12 Міжнар. мечч Польща—Болгарія, Спортові вістки, 21.52 Танкова музика; у перерві гумореска Макушинського, 22.50 Музика з пл., 23.00 Ост. вістки.

Понеділок, 4. вересня 1939.

6. 56 Сигнал, 7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.15 Сільський купець і його журби, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полуднева авд., 13.00 Розр. музика з пл.; у перерві **„Розвиток української музики, гутірка в українській мові Вас. Витвицького,** 13.40 Година наймолодших: „Геройський ведмедик", 14.35 Господарські вістки, біржа, 14.45 Для молоді: Завіша Чорний, 15.15 Орх., 15.45 Госп. вістки, 16.00 Пополудневий денник, 16.10 Твір сліпого вояка, 16.20 Скринька, 16.45 Сусп. науки, 17.00 Біжучі вістки, програма, 17.05 Гутірка про Л. О. П. П., 17.10 Із спікерового альбума, 18.00 Балетова музика, 19.00 Авд. союзу офіцерів резерви, 19.25 Інтерв'ю з учасником кадр. компанії, 19.35 Розр. концерт, 20.05 Резерва, 20.15 Хліб. скринька, 20.25 Спорт, 20.40 Веч. денник, метеорольоґ. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Форт., 21.30 Звук. репортаж із Кремінця зі свята в честь Словацького, 21.50 Музика з пл., 23.00 Ост. вістки, 23.05 Музика з пл., радіоденник.

Вівторок, 5. вересня 1939.

6.56 Сигнал, 7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Музика з пл., 8.15 Не журімся засобами, 11.00 Для шкіл: Витаємо вас, 11.25 Рапсодії з пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., у перерві в год. 12.15 Полуднева газетка, 13.00 Оперова музика з пл., 13.40 Концерт бажань, 14.35 Господарські вістки, біржа, 14.45 Резерва, 15.00 Популярна музика, 15.45 Господарські вістки, 15.50 Фін.-госп. актуалії, 16.00 Пополудневий денник, 16.10 Актуальна гутірка, 16.20 Органовий рецитал, Фел. Нововейського, 16.45 Літер. хроніка, 17.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 17.10 Пісеньки про Львів, 17.45 Техн. скринька, 18.00 Дуети А. Шлемінської та Кгз. Чекотовського в супр. форт., 18.30 Відгомони сили та слави, 18.40 Вебер: „Гран Дуо Концертант" форт., клярнет, 19.00, 19.15 Для робітників, 19.30 Розр. концерт, 20.05 Музика з пл., 20.15 Для села: Озимі ростини, 20.25 Спорт, 20.30 Резерва, 20.40 Веч. денник, метеорольоґ. вістки, спорт, 20.55 Промова міністра освіти, 21.10 Звук. репортаж із Кремінця зі свята в честь Словацького, 21.30 Віол., форт., 22.00 Відчит про Демокрита, 22.15 Сучасне вок. мистецтво в Італії, 22.50 Музика з пл., 23.00 Ост. вістки, 23.05 Музика з пл., 23.20 Вістки радіоденника.

Українське громадянство домагається збільшення українських радіоавдицій.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 2. вересня 1939.

БЕРЛІН 18.30 Оп. музика з пл., 20.15—21.00 Нар. і розр. музика, БІЛГОРОД 19.05 Пісеньки, 20.00 Розр. вечір, 22.15 Танк. музика, БУДАПЕШТ 18.35 Спів, 19.25 Циг. музика, 22.00 Форт., ВІДЕНЬ 18.45 Скрипкові твори, 19.00 Розр. авд. ГАМБУРҐ 20.15 Німецька романтична музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Танк. музика, 18.30 Симф. концерт, ЛЯҐТІ 18.55 Спів, МІЛЯНО 17.15 Нові плити, 21.30 Симф. концерт, ПАРІ ПТТ 18.00 Пісеньки, 20.25 Опера, РАДІО ПАРІ 18.15 Форт. дует, РИМ 20.30 Пісеньки, 21.00 Комедія, СОФІЯ 18.00 Популярний концерт, 18.30 Квартет мандолін., 19.00 Вок. концерт, 19.30 Концерт 20.50, 21.25, 21.40 Легка музика, ШТРАСБУРҐ 20.30 Симф. концерт (Чайковський).

Біржа

Львів 1 вересня 1939.

ГРОШІ

Бельґи бельґ. 92·32—92·32 Доляри америк. 5.33·00—5.33·00, Доляри канад. 5.29·50—5.29·50. Фльор. гол. 288·71—288·71 Франки франц. 13·34—13·34 Франки шв. 120·90—120·90 Фунти англ. 23·17—23·17. Гульд. голл. 100·25—100·25 Кор. данськ. 111·53—111·53, Корони норв. 121·82—121·82 Корони шведські 128·62—128·62. Ліри іт. 18·30—18·30, Марки фінляндські 11·02—11·02, Марки нім. срібні —·—.

АКЦІЇ.

Банк Польський 102·00, Цукор 34·00—34·00, Вугіль 28·50—28·50, Ліпьпоп 79·00—79·00, Модрзеїв 17·50—17·75, Островець 79·75—79·75, Стараховичі 40·00—40·75, Жирардів 45·00—45·50, Габербуш 50·00—50·00

Тенденція дещо сильніша.

ПАПЕРИ.

4 і пів внутрішня 60·50, 3 інвестиційна 1 ем. 70·00, серія 00·00—00·00, 3 ем. 69.00 серія 00·00—00·00, 5 конверсійна 62.00 5 залізнича 59·00—59·00, 4 прем. дол. 35·25 4 консолідаційна 61·25—61·25

Тенденція дещо сильніша.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Львів, 1. вересня 1939.

За 1 кг. масла дес. бльок. без оп.	3·05
За 1 кг. масла дес. бочк. з опак.	3·10
1 л. молока	0·15
1 кг. яєць	1·05

Тенденція на масло та яйця сильна, на молоко вдержана.

Оповістки.

Жіноча Промисл. Кооператива „Труд" у Львові, Ринок ч. 39 буде вести в шк. році 1939-40: 1. Трилітню Школу Кравецько-Білизнярську для дівчат від 14 р. життя. 2. Курси Господарської Підготови II. ступня для абсольвенток гімназій. 3. Однорічний курс кравецтва і домашнього господарства для дівчат, що покінчили вселюдну школу. Вписи відбуваються щоденно від год. 9—1. — **Управа Кооп. „Труд".** 1627 2-?

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj. Wydawca: Spółka Wyd „Diło", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Diło", Lwów, Rynek 10.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. С-ки „Діло", Львів, Ринок 10.